

תחלת זמן מנחה גדולה

פסחים ה, א

חמץ משש שעות ולמעלה אסור מנלן ... לא תשחט על חמץ דם זבחי לא תשחט הפסח ועדיין חמץ קיים.
תוס' שם ד"ה לא: כיון דדיעבד אם שחט הפסח קודם תמיד כשר ... חשיב זמן שחיטה מחצות ואילך.

פסחים נח, א

משנה: תמיד נשחט בשמונה ומחצה ... חל ערב פסח להיות בערב שבת נשחט בשש ומחצה.

גמרא: אמר רבא מצותו דתמיד משינטו צללי ערב, מאי טעמא דאמר קרא בין הערבים, מעידנא דמתחיל שמשא למערב (מחצי שבע ואילך שהחמה נוטה למערב והצל למזרח, כשאדם עומד כנגד החמה צלו נוטה למזרח, חצי שש וחצי שבע היא עומדת באמצע הרקיע ואין צל נוטה אלא צל כל אדם תחתיו, רש"י).

פסחים צג, ב

משנה: איזו היא דרך רחוקה מן המודיעים ולחוץ.

גמרא: אמר עולא מן המודיעים לירושלים חמשה עשר מילין (ושעת שחיטה מחצות היום ואילך, דבין הערבים כתיב ביה כתמיד, ותמיד, אע"פ שנשחט בשש ומחצה זמנו מן התורה מתחלת שבע ואילך, רש"י).

יומא כח, ב

תנן חל ערבי פסחים להיות בערב שבת נשחט בשש ומחצה וקרב בשבע ומחצה, ונשחטה מכי משחרי כותלי. מאי קושיא ודילמא כותלי דבית המקדש בשש ומחצה משחרי, משום דלא מכווני טובא.

שוע"ר סי' א מהדו"ב

ט וכשיאמר פרשת הקרבנות יאמר ביום, שהוא זמן הקרבנות ולא בלילה.

שוע"ר סי' פט

א וזמן התפלות הוא כזמן התמידין, שתמיד של שחר זמנו מתחיל משעלה עמוד השחר ... אלא שהיו ממתינים עד שהאיר כל פני המזרח עד שבחברון, לפי שפעם אחת באו לידי טעות, על ידי שעלה מאור הלבנה ודימו שהוא אור הנוצץ במזרח בשחר ... לפיכך גם תפלת השחר זמנה מתחיל מעלות השחר, אלא שלכתחלה מצוה להתחיל עם נץ החמה.

ב יכול להתפלל שחרית עד חצות ... כיון שלא הגיע עדיין זמן תפלה אחרת, אבל אחר חצות מיד, כיון שהגיע כבר זמן תפלת המנחה. אעפ"י שאינו יכול להתפלל מנחה עד אחר חצי שעה אחר חצות, זהו משום שרוב בני אדם (אינם בקיאים) לכוין השעות כל כך, אבל באמת זמנה מתחיל מיד אחר חצות.

שוע"ר סי' רצא קונטרס אחרון סוף ס"ק א

שעיקר זמן סעודה ג' הוא גם כן מחצות, כמו תפלת מנחה גדולה, אלא לפי שאין בקיאים הילכך אפילו בדיעבד לא יצא, כמו בתפלת מנחה גדולה, כמ"ש המג"א בריש סי' רל"ג.

מ"א סי' רלג ס"ק א

ואף על גב דבאמת זמנה אחר ו' שעות, כדאיתא ביומא דף כ"ח, מכל מקום כיון דאין אנו בקיאים לא יצא.

שוע"ר סי' תלא

א וזמן שחיטת הפסח הוא ב"ד מחצות היום ולמעלה. מכאן אתה למד שזמן השבתת החמץ הוא בזמן שחיטת הפסח, דהיינו מחצות יום י"ד ולמעלה.

שו"ע סי' תנח

א נוהגים שלא ללוש מצת מצוה בערב פסח עד אחר שש שעות, שהוא זמן הקרבת קרבן פסח.

מ"א שם ס"ק א: אע"ג שזמן הקרבת הפסח הוא אחר ו' שעות ומחצה, מ"מ עיקר זמנו הוא מחצות.

ח"י שם ס"ק א: קי"ל דהוי משש ומחצה ... ולא מקרי בין הערבים אלא משעה שינטו צללי הערב, דהוא משש ומחצה.

שוע"ר שם ס"א-ב: נהגו כל ישראל שלא ללוש המצות של מצוה עד אחר חצות היום בערב פסח, שהוא זמן הקרבת הפסח ... ולפי שאין הכל בקיאים בחצות היום ממש, לפיכך נכון להמתין חצי שעה אחר חצות היום, כי כן היו ממתינים בשחיטת הפסח שלא לשחטו עד לאחר שש ומחצה. וכל זה אינו אלא מנהג לכתחלה.